

Förf. Roland Bidemar

Självförsörjande

Lab-bussen började i mitten av 1950-talet att ersättas av släpvagnar. Tre stycken vagnar ingick i en undpluton; en divisionsvagn som inrymde divisionsledning och ordersal, en tolvvagn med utrustning för fototolkning och rapportering samt en labvagn som inrymde fotolaboratoriet med framkallnings- och kopieringsutrustning. En undpluton var kopplad till varje division och labvagnarna användes även i fredstid. Dessa vagnar utrustades på F11. Under åren 1975-78 kom de nya och moderna vagnarna, med ny utrustning, som ännu 1993 är i bruk och som byggdes av SRA. I den uppsättningen ingår fyra bogserade vagnar plus ett serviceskåp, med bland annat elkraftaggregat, placerat på en lastbil. Denna enhet är helt självförsörjande och har även eget vatten. Undvagnarna är alltid "krisplacerade" på en rad olika platser i Sverige, vilket medförde en hel del resor. Dels genom att kameramekar var med och utrustade de nya vagnarna, dels genom att kameramekarna även hade ansvaret för underhållet av vagnarna. Det sistnämnda innebar till exempel att var tredje månad byta all film och vätskor i alla vagnarna, så att de när som helst var färdiga att tas i bruk.

Blixtar från klar himmel

Arbetet med fotobomber krävde naturligtvis sin speciella teknik, eftersom de var nästan lika farliga som konventionella bomber. Speciellt känsligt var arbetet med att ställa in och ladda bomberna med tändrören. Det var tändrören som såg till att bomberna briserade på rätt höjd sedan de släpps från flygplanen. De fick definitivt inte brisa för tidigt. Den stora specialisten på laddningsjobbet var flygtekniker Ove Östberg. Skulle alla flygplanen ha full uppsättning med 8 bomber fick han mycket att göra. Blixtaggregatet på 35:an var enklare att arbeta med och utgjordes av en kapsel i samma utförande som extratanken och hängdes under buken. Flygplan 35 kunde även användas för fotografering med infraröd film, som är extremt ljuskänslig.

Atomspårning

Ett specialuppdrag föramerateknikerna under flera år var de så kallade radiakflygningarna med 29:an och 35:an som utfördes under sextio- och sjuttitalen. Avsikten med flygningarna var att undersöka radioaktiviteten i atmosfären som härrörde från de atombombssprängningarna stormakterna utförde under denna tid. För ändamålet användes en kapsel, som i princip bestod av ett öppet rör i vilket ett speciellt filter var monterat. Efter flygningen, som genomfördes som en sträckflygning på hög höjd, skickades provfiltren till FOA för analys.

Omväxlande arbete

Jobbet som kameramek var både roligt och omväxlande. Vi fick fin utbildning, fick lära ossamerateknik och göra studiebesök hos kameratillverkare. Vi jobbade även med framkallning och kopiering och alla fick utbildning på samtliga flygplan- och kameratyper. Dessutom utbildade vi själva en hel del. Bland annat de värnpliktiga kameramekaniker som ingick i fototroppen och flygande personalen, som själva skulle kunna ta ur kassetterna och filmen ur kamerorna om de landade på en bas utan tillgång tillameratekniker. Det var sällan långsamt att varaameratekniker på F11.

Roland Bidemar